

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 14. kesäkuuta 2011
(OR. en)**

10261/11

**Toimielinten välinen asia:
2011/0103 (NLE)**

**AVIATION 140
ISL 9
N 11
USA 42
RELEX 523**

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Amerikan yhdysvaltojen, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden, Islannin sekä Norjan kuningaskunnan välinen lentoliikennesopimus sekä Amerikan yhdysvaltojen, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden, Islannin sekä Norjan kuningaskunnan välisen lentoliikennesopimuksen soveltamista koskeva Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden, Islannin ja Norjan kuningaskunnan välinen lisäsopimus

LENTOLIIKENNESOPIMUS

AMERIKAN YHDYSVALLAT, jäljempänä 'Yhdysvallat',

sekä

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

IRLANTI,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen osapuolia ja Euroopan unionin jäsenvaltioita, jäljempänä 'jäsenvaltiot',

ja

EUROOPAN UNIONI,

ISLANTI

ja

NORJAN KUNINGASKUNTA, jäljempänä 'Norja',

jotka

HALUAVAT edistää sellaista kansainvälistä ilmailujärjestelmää, joka perustuu lentoyhtiöiden keskinäiseen kilpailuun markkinoilla, joilla valtion osallistuminen ja sääntely on mahdollisimman vähäistä,

HALUAVAT helpottaa kansainvälisten lentoliikennemahdollisuuksien laajenemista muun muassa kehittämällä lentoliikenneverkostoja, jotka vastaavat tarkoituksenmukaisia lentoliikennepalveluja koskeviin matkustajien ja rahdinlähettäjien tarpeisiin,

HALUAVAT taata lentoyhtiöille mahdollisuudet tarjota matkustajille ja rahdinlähettäjiille kilpailukykyisiä hintoja ja palveluja avoimilla markkinoilla,

HALUAVAT, että lentoliikenteen kaikki sektorit, mukaan lukien lentoyhtiöiden työntekijät, hyötyvät markkinoiden vapauttamista koskevasta sopimuksesta,

HALUAVAT varmistaa, että kansainvälinen lentoliikenne on mahdollisimman turvallista ja vaaratonta, ja vahvistavat olevansa erityisen huolissaan ilma-aluksiin kohdistuvista teoista tai uhkista, jotka vaarantavat ihmisten tai omaisuuden turvallisuuden ja vaikuttavat kielteisesti lentoliikenteeseen sekä heikentävät yleisön luottamusta siviili-ilmailun turvallisuuteen,

OTTAVAT HUOMIOON Chicagossa 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitettavaksi avatun kansainvälistä siviili-ilmailua koskevan yleissopimuksen,

TOTEAVAT, että valtion tuet voivat vaikuttaa kielteisesti lentoyhtiöiden kilpailuun ja voivat vaarantaa tämän sopimuksen perustavoitteiden saavuttamisen,

VAHVISTAVAT ympäristönsuojelun merkityksen kansainvälisen ilmailupolitiikan kehittämiseksi ja täytäntöönpanolle,

OTTAVAT HUOMIOON kuluttajansuojan tärkeyden, mukaan lukien Montrealissa 28 päivänä toukokuuta 1999 eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämiseksi tehdyn yleissopimuksen mukainen suojele,

AIKOVAT toimia voimassaolevilla sopimuksilla luodun kehyksen pohjalta tavoitteena avata markkinoille pääsy ja maksimoida hyödyt kuluttajille, lentoyhtiöille, työntekijöille ja yhteisöille Atlantin molemmin puolin,

TOTEAVAT, että niiden on tärkeää parantaa lentoyhtiöidensä pääsyä maailmanlaajuisille pääomamarkkinoille kilpailun vahvistamiseksi ja tämän sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi,

AIKOVAT OLLA esikuvana muulle maailmalle edistääkseen tämän keskeisen talouden alan vapauttamista,

TOTEAVAT, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta tehdyn Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1 päivänä joulukuuta 2009 Euroopan unioni on korvannut Euroopan yhteisön ja on sen seuraaja ja että mainitusta päivästä alkaen kaikkia Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden 25 ja 30 päivänä huhtikuuta 2007 allekirjoittamassa lentoliikennesopimuksessa vahvistettuja Euroopan yhteisön oikeuksia ja velvoitteita ja kaikkia siinä olevia viittauksia Euroopan yhteisöön sovelletaan Euroopan unioniin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Määritelmä

'Osapuolella' tarkoitetaan Yhdysvaltoja, Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita, Islantia tai Norjaa.

2 ARTIKLA

Lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla
ja tämän sopimuksen liitteellä, soveltaminen

Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden 25 ja 30 päivänä huhtikuuta 2007 allekirjoittaman lentoliikennesopimuksen, jäljempänä 'lentoliikennesopimus', sellaisena kuin se on muutettuna lentoliikennesopimusta muuttavalla pöytäkirjalla, jonka Amerikan yhdysvallat sekä Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat 24 päivänä kesäkuuta 2010, jäljempänä 'pöytäkirja', määräyksiä, jotka ovat osa tätä sopimusta, sovelletaan kaikkiin tämän sopimuksen osapuoliin, jollei tämän sopimuksen liitteestä muuta johdu. Lentoliikennesopimuksen määräyksiä, sellaisina kuin ne ovat muutettuina pöytäkirjalla, sovelletaan Islantiin ja Norjaan siten kuin ne olisivat Euroopan unionin jäsenvaltioita, joten Islannilla ja Norjalla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin jäsenvaltioilla kyseisen sopimuksen nojalla. Tämän sopimuksen liitteissä olevat määräykset ovat olennainen osa tätä sopimusta.

3 ARTIKLA

Irtisanominen tai väliaikaisen soveltamisen lopettaminen

1. Yhdysvallat tai Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot voivat milloin tahansa ilmoittaa kirjallisesti diplomaattiteitse muille osapuolille päätöksestään irtisanoa tämä sopimus tai lopettaa tämän sopimuksen 5 artiklan mukainen väliaikainen soveltaminen.

Tällaisesta ilmoituksesta on toimitettava samanaikaisesti jäljennös Kansainväliselle siviili-ilmailujärjestölle (ICAO). Tämän sopimuksen voimassaolo tai sen väliaikainen soveltaminen lakkaa keskiyöllä (GMT) sen kansainvälisen ilmakuljetusliiton (IATA) liikennekauden päättyessä, joka oli käynnissä vuoden kuluttua sopimuksen irtisanomista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, jollei irtisanomisilmoitusta peruuteta kaikkien osapuolten sopimuksella ennen mainitun ajanjakson päättymistä.

2. Islanti tai Norja voi milloin tahansa ilmoittaa kirjallisesti diplomaattiteitse muille osapuolille päätöksestään irtisanoa tämä sopimus tai lopettaa tämän sopimuksen 5 artiklassa tarkoitettu väliaikainen soveltaminen. Tällaisesta ilmoituksesta on toimitettava samanaikaisesti jäljennös ICAO:lle. Tällainen irtisanominen tai väliaikaisen soveltamisen lakkautus tulee voimaan keskiyöllä (GMT) sen kansainvälisen ilmakuljetusliiton (IATA) liikennekauden päättyessä, joka oli käynnissä vuoden kuluttua sopimuksen irtisanomista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, jollei irtisanomisilmoitusta peruuteta kirjallisen ilmoituksen tehneen osapuolen, Yhdysvaltojen sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sopimuksella ennen mainitun ajanjakson päättymistä.

3. Yhdysvallat tai Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot voivat milloin tahansa ilmoittaa kirjallisesti diplomaattiteitse Islannille tai Norjalle päätöksestään irtisanoa tämä sopimus tai lopettaa tämän sopimuksen 5 artiklassa tarkoitettu väliaikainen soveltaminen Islannin tai Norjan osalta. Ilmoituksesta on toimitettava samanaikaisesti jäljennökset tämän sopimuksen kahdelle muulle osapuolelle ja ICAO:lle. Irtisanominen tai väliaikaisen soveltamisen lopettaminen Islannin tai Norjan osalta tulee voimaan keskiyöllä (GMT) sen kansainvälisen ilmakuljetusliiton (IATA) liikennekauden päättyessä, joka oli käynnissä vuoden kuluttua sopimuksen irtisanomista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, jollei irtisanomisilmoitusta peruuteta Yhdysvaltojen, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kirjallisen ilmoituksen vastaanottaneen osapuolen sopimuksella ennen mainitun ajanjakson päättymistä.

4. Tässä artiklassa tarkoitettua noottienvaihtoa varten, tapauksen mukaan, Euroopan unionille ja sen jäsenvaltioille osoitetut nootit on toimitettava Euroopan unionille ja Euroopan unioni vastaa Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden noottien toimittamisesta.

5. Sen estämättä, mitä tässä artiklassa muutoin määrätään, tämä sopimus irtisanotaan samanaikaisesti, jos lentoliikennesopimus, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, irtisanotaan.

4 ARTIKLA

Rekisteröinti ICAO:ssa

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristö rekisteröi tämän sopimuksen ja sen muutokset ICAO:ssa.

5 ARTIKLA

Väliaikainen soveltaminen

Osapuolet soveltavat tätä sopimusta väliaikaisesti, siinä määrin kuin se on mahdollista sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla, sopimuksen allekirjoituspäivästä sen voimaantuloon saakka. Jos lentoliikennesopimus, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, irtisanotaan sen 23 artiklan mukaisesti tai kyseisen sopimuksen väliaikainen soveltaminen lakkaa sen 25 artiklan mukaisesti tai jos pöytäkirjan väliaikainen soveltaminen lakkaa pöytäkirjan 9 artiklan mukaisesti, tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen lakkaa samanaikaisesti.

6 ARTIKLA

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan myöhäisimpänä seuraavista ajankohdista:

1. lentoliikennesopimuksen voimaantulopäivänä,
2. pöytäkirjan voimaantulopäivänä tai
3. kuukauden kuluttua viimeisimmän sellaisen diplomaattisen nootin päiväyksestä, jolla osapuolet vahvistavat, että kaikki tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät tarvittavat menettelyt on saatettu päätökseen.

Tätä noottienvaihtoa varten, tapauksen mukaan, Euroopan unionille ja sen jäsenvaltioille osoitetut nootit on toimitettava Euroopan unionille ja Euroopan unioni vastaa Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden noottien toimittamisesta. Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden nootin tai noottien on sisällettävä kunkin jäsenvaltion tiedonanto, jossa vahvistetaan, että jäsenvaltio on saattanut päätökseen tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät menettelyt.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tämä sopimus on tehty ...ssa ... päivänä ...kuuta 2011 neljänä kappaleena.

AMERIKAN YHDYSVALTOJEN PUOLESTA

BELGIAN KUNINGASKUNNAN
PUOLESTA

BULGARIAN TASAVALLAN PUOLESTA

TŠEIKIN TASAVALLAN PUOLESTA

TANSKAN KUNINGASKUNNAN
PUOLESTA

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN
PUOLESTA

VIRON TASAVALLAN PUOLESTA

IRLANNIN PUOLESTA

HELLEENIEN TASAVALLAN PUOLESTA

ESPANJAN KUNINGASKUNNAN
PUOLESTA

RANSKAN TASAVALLAN PUOLESTA

ITALIAN TASAVALLAN PUOLESTA

KYPROKSEN TASAVALLAN PUOLESTA

LATVIAN TASAVALLAN PUOLESTA

LIETTUAN TASAVALLAN PUOLESTA

LUXEMBURGIN
SUURHERTTUAKUNNAN PUOLESTA

UNKARIN TASAVALLAN PUOLESTA

MALTAN PUOLESTA

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNNAN
PUOLESTA

ITÄVALLAN TASAVALLAN PUOLESTA

PUOLAN TASAVALLAN PUOLESTA

PORTUGALIN TASAVALLAN PUOLESTA

ROMANIAN PUOLESTA

SLOVENIAN TASAVALLAN PUOLESTA

SLOVAKIAN TASAVALLAN PUOLESTA

SUOMEN TASAVALLAN PUOLESTA

RUOTSIN KUNINGASKUNNAN
PUOLESTA

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-
IRLANNIN YHDISTYNEEN
KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

EUROOPAN UNIONIN PUOLESTA

ISLANNIN PUOLESTA

NORJAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

Islantia ja Norjaa koskevat erityismääräykset

Lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin on muutettuna pöytäkirjalla, määräyksiä, joita muutetaan seuraavasti, sovelletaan kaikkiin tämän sopimuksen osapuoliin. Lentoliikennesopimuksen, sellaisina kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, määräyksiä sovelletaan Islantiin ja Norjaan siten kuin ne olisivat Euroopan unionin jäsenvaltioita, joten Islannilla ja Norjalla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin jäsenvaltioilla kyseisen sopimuksen nojalla, jollei seuraavasta muuta johdu:

1. Muutetaan lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 1 artiklan 9 kohta seuraavasti:

"alueella' Yhdysvaltojen osalta maa-aluetta (mannerta ja saaria), sisävesiä ja sen suvereniteettiin ja lainkäyttövaltaan kuuluvia aluemerta sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden osalta maa-aluetta (mannerta ja saaria), sisävesiä ja aluemerta, joihin sovelletaan Euroopan talousalueesta tehtyä sopimusta, lukuun ottamatta Liechtensteinin ruhtinaskunnan suvereniteettiin ja lainkäyttövaltaan kuuluvia maa-alueita ja sisävesiä, mainitussa sopimuksessa tai sen korvaavassa oikeudellisessa välineessä säädettyjen edellytysten mukaisesti. Tämän sopimuksen soveltamisella Gibraltarin lentoasemaan ei katsota olevan vaikutusta Espanjan kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudelliseen asemaan sen alueen suvereniteettia koskevassa riidassa, jolla kyseinen lentoasema sijaitsee, eikä Gibraltarin lentoaseman jättämiseen edelleen jäsenvaltioiden välillä 18 päivänä syyskuuta 2006 voimassa olleiden unionin ilmailualan toimenpiteiden ulkopuolelle Cordobassa 18 päivänä syyskuuta 2006 annetun Gibraltarin lentoasemaa koskevan ministereiden julkilausuman mukaisesti; ja"

2. Lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 23–26 artiklaa ei sovelleta Islantiin ja Norjaan.
3. Pöytäkirjan 9 ja 10 artiklaa ei sovelleta Islantiin ja Norjaan.
4. Lisätään lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, liitteessä I olevaan 1 jaksoon kohdat seuraavasti:

"w. Islanti: Lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Washingtonissa 14 päivänä kesäkuuta 1995; muutettu 1 päivänä maaliskuuta 2002 noottienvaihdolla; muutettu 14 päivänä maaliskuuta 2006 ja 9 päivänä maaliskuuta 2007 noottienvaihdolla.

x. Norjan kuningaskunta: Lentoliikennesopimus, saatettu voimaan noottienvaihdolla Washingtonissa 6 päivänä lokakuuta 1945; muutettu 6 päivänä elokuuta 1954 noottienvaihdolla; muutettu 16 päivänä kesäkuuta 1995 noottienvaihdolla."

5. Muutetaan lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, liitteessä 1 oleva 2 jakso seuraavasti:

"Sen estämättä, mitä tämän liitteen 1 jaksossa määrätään, sellaisten alueiden osalta, jotka eivät kuulu tämän sopimuksen 1 artiklassa olevan alueen määritelmän soveltamisalaan, jatketaan mainitun jakson e kohdassa (Tanska–Yhdysvallat), g kohdassa (Ranska–Yhdysvallat), v kohdassa (Yhdistynyt kuningaskunta–Yhdysvallat) ja x kohdassa (Norja–Yhdysvallat) mainittujen sopimusten soveltamista kyseisten sopimusten määräysten mukaisesti."

6. Muutetaan lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, liitteessä 1 oleva 3 jakso seuraavasti:

"Sen estämättä, mitä tämän sopimuksen 3 artiklassa määrätään, Yhdysvaltojen lentoyhtiöillä ei ole oikeutta tarjota pelkkiä rahtikuljetuksia, jos ne eivät ole osa Yhdysvaltojen ja jäsenvaltioissa sijaitsevien paikkojen välistä liikennettä, lukuun ottamatta Tšekin tasavaltaan, Ranskan tasavaltaan, Saksan liittotasavaltaan, Luxemburgin suurherttuakuntaan, Maltaan, Puolan tasavaltaan, Portugalin tasavaltaan, Slovakian tasavaltaan, Islantiin ja Norjan kuningaskuntaan saapuvaa tai sieltä lähtevää liikennettä."

7. Lisätään lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, liitteessä 2 olevan 3 artiklan loppuun virke seuraavasti:

"Islannin ja Norjan osalta järjestelmään sisältyvät muun muassa, ei kuitenkaan ainoastaan, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 53, 54 ja 55 artikla ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101, 102 ja 105 artiklan täytäntöönpanoa koskevat Euroopan unionin asetukset, siltä osin kuin ne on sisällytetty Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen, sekä niiden mahdolliset muutokset."

8. Lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 21 artiklan 4 kohtaa sovelletaan Islantiin ja Norjaan siltä osin kuin asiaan liittyvät Euroopan unionin säädökset ja määräykset on sisällytetty Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen, mahdollisine mukautuksineen. Lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 21 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdassa määrätyt oikeudet koskevat Islantia ja Norjaa ainoastaan, jos melupohjaisten toimintarajoitusten asettamisen osalta Islantiin tai Norjaan sovelletaan Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sisällytettyjen asiaan liittyvien Euroopan unionin lakien ja asetusten nojalla valvontaa, joka vastaa lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 21 artiklan 4 kohdassa määrättyä valvontaa.

YHTEINEN JULISTUS

Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden, Islannin ja Norjan kuningaskunnan edustajat vahvistivat, että Amerikan yhdysvaltojen, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden, Islannin sekä Norjan kuningaskunnan välinen lentoliikennesopimus, jäljempänä 'sopimus', on tarkoitus tehdä todistusvoimaiseksi muilla kielillä siten kuin määrätään joko kirjeenvaihdossa ennen sopimuksen allekirjoittamista tai sekakomitean päätöksessä sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Tämä yhteinen julistus on sopimuksen erottamaton osa.

Amerikan yhdysvaltojen puolesta:

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta:

Islannin puolesta:

Norjan kuningaskunnan puolesta:

EUROOPAN UNIONIN
JA SEN JÄSENVALTIOIDEN, ISLANNIN SEKÄ
NORJAN KUNINGASKUNNAN VÄLINEN
LISÄSOPIMUS
AMERIKAN YHDYSVALTOJEN, EUROOPAN UNIONIN
JA SEN JÄSENVALTIOIDEN, ISLANNIN SEKÄ
NORJAN KUNINGASKUNNAN VÄLISEN
LENTOLIIKENNESOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

IRLANTI,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen osapuolia ja Euroopan unionin jäsenvaltioita, jäljempänä 'jäsenvaltiot',
sekä

EUROOPAN UNIONI,

ISLANTI

ja

NORJAN KUNINGASKUNTA, jäljempänä 'Norja',

jotka

OTTAVAT HUOMIOON, että Euroopan komissio on neuvotellut Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta Amerikan yhdysvaltojen kanssa lentoliikennesopimuksen noudattaen neuvoston päätöstä komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut,

OTTAVAT HUOMIOON, että Amerikan yhdysvaltojen, Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välinen lentoliikennesopimus, jäljempänä 'lentoliikennesopimus', parafoitiin 2 päivänä maaliskuuta 2007 ja allekirjoitettiin Brysselissä 25 päivänä huhtikuuta 2007 ja Washington D.C:ssä 30 päivänä huhtikuuta 2007, ja että sitä on sovellettu väliaikaisesti 30 päivästä maaliskuuta 2008,

OTTAVAT HUOMIOON, että lentoliikennesopimusta muutettiin Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen lentoliikennesopimuksen muuttamisesta tehdyllä pöytäkirjalla, jäljempänä 'pöytäkirja', joka parafoitiin 25 päivänä maaliskuuta 2010 ja allekirjoitettiin Luxemburgissa 24 päivänä kesäkuuta 2010,

OTTAVAT HUOMIOON, että Islanti ja Norja, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen perusteella täysivaltaisia jäseniä Euroopan ilmailumarkkinoilla, ovat liittyneet lentoliikennesopimukseen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, samana päivänä tehdyllä Amerikan yhdysvaltojen, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden, Islannin sekä Norjan kuningaskunnan välisellä sopimuksella, jäljempänä 'sopimus', johon on sisällytetty lentoliikennesopimus sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla,

TOTEAVAT, että on tarpeen säätää menettelyistä, joiden mukaisesti voidaan tarvittaessa päättää miten lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 21 artiklan 5 kohdan mukaiset toimenpiteet toteutetaan,

TOTEAVAT, että on lisäksi tarpeen säätää menettelyistä, joiden mukaisesti Norja ja Islanti osallistuvat lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 18 artiklan nojalla perustettuun sekakomiteaan ja lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 19 artiklan määräysten mukaiseen välimiesmenettelyyn. Näillä menettelyillä olisi varmistettava tarvittava yhteistyö, tiedonkulku ja kuulemiset ennen sekakomitean kokouksia sekä lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, tiettyjen määräysten täytäntöönpano, mukaan lukien lentoturvallisuutta, ilmailun turvaamista, liikenneoikeuksien myöntämistä ja peruuttamista sekä valtion tukia koskevat määräykset,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Ilmoitukset

Jos Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot päättävät irtisanoa sopimuksen sen 3 artiklan mukaisesti tai päättävät keskeyttää sen väliaikaisen soveltamisen taikka peruuttaa tätä koskevat ilmoitukset, komissio ilmoittaa siitä viipymättä Islannille ja Norjalle ennen Amerikan yhdysvalloille diplomaattiteitse annettavaa ilmoitusta. Vastaavasti Islanti ja/tai Norja ilmoittavat viipymättä komissiolle tällaisista päätöksistä.

2 ARTIKLA

Liikennöintioikeuksien peruuttaminen

Lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 21 artiklan 5 kohdan mukaisen päätöksen siitä, että toisen osapuolen lentoyhtiöiden ei sallita liikennöidä lisävuoroja tai tulla uusille markkinoille lentoliikennesopimuksen nojalla, ja tällaisesta päätöksestä ilmoittamisesta Amerikan yhdysvalloille tai tällaisen päätöksen peruuttamiseen suostumisesta tekevät neuvosto, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta yksimielisesti perussopimuksen asiaan liittyvien määräysten mukaisesti, sekä Islanti ja Norja. Neuvoston puheenjohtaja ilmoittaa tämän jälkeen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Norjan ja Islannin puolesta Amerikan yhdysvalloille tällaisesta päätöksestä.

3 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Euroopan unionia, sen jäsenvaltioita, Islantia ja Norjaa edustavat lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 18 artiklalla perustetussa sekakomiteassa komission, jäsenvaltioiden, Islannin ja Norjan edustajat.
2. Komissio esittää Euroopan unionin, sen jäsenvaltioiden, Norjan ja Islannin kannan sekakomiteassa lukuun ottamatta EU:ssa jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvia aloja, joita koskevan kannan esittävät tapauksen mukaan neuvoston puheenjohtajavaltio tai komissio, Islanti ja Norja.
3. Komissio hyväksyy yhdessä Islannin ja Norjan kanssa sekakomitean kokouksissa esitettävän Islannin ja Norjan kannan lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 14 tai 20 artiklan soveltamisalaan kuuluviin asioihin sekä asioihin, jotka eivät edellytä sellaisen päätöksen tekemistä, jolla on oikeusvaikutuksia.
4. Muissa sekakomitean päätöksissä, jotka koskevat Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sisällytettyjen asetusten ja direktiivien soveltamisalaan kuuluvia asioita, Islanti ja Norja hyväksyvät komission ehdotuksesta Islannin ja Norjan kannan.

5. Muissa sekakomitean päätöksissä, jotka koskevat Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sisällytettyjen asetusten ja direktiivien soveltamisalaan kuulumattomia asioita, Islanti ja Norja hyväksyvät yhdessä komission kanssa Islannin ja Norjan kannan.

6. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Islanti ja Norja osallistuvat täysimääräisesti jäsenvaltioiden kanssa pidettäviin koordinointi-, kuulemis- tai päätöksentekokokouksiin ja että ne saavat kaikki sekakomitean kokousten valmistelussa tarvittavat tiedot.

4 ARTIKLA

Välimesmenettely

1. Komissio edustaa Euroopan unionia, jäsenvaltioita, Islantia ja Norjaa lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 19 artiklan määräysten mukaisessa välimesmenettelyssä.

2. Komissio toteuttaa tarvittaessa toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Islanti ja Norja osallistuvat välimesmenettelyjen valmisteluun ja koordinointiin.

3. Jos neuvosto päättää peruuttaa etuusia lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 19 artiklan 7 kohdan mukaisesti, päätöksestä ilmoitetaan Islannille ja Norjalle. Vastaavasti Islanti ja/tai Norja ilmoittavat komissiolle tällaisista päätöksistä.

4. Komissio, jota avustavat neuvoston nimeämä jäsenvaltioiden edustajien erityiskomitea sekä Islanti ja Norja, päättää kaikista muista tarvittavista lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 19 artiklan nojalla toteutettavista tarvittavista toimista asioissa, jotka EU:ssa kuuluvat unionin toimivaltaan.

5 ARTIKLA

Tietojen vaihto

1. Islanti ja Norja ilmoittavat viipymättä komissiolle lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 4 tai 5 artiklan nojalla tekemistään päätöksistä olla myöntämättä lupia jollekin Amerikan yhdysvaltojen lentoyhtiölle, peruuttaa luvat kokonaan tai tilapäisesti tai rajoittaa niiden käyttöä. Vastaavasti komissio ilmoittaa viipymättä Islannille ja Norjalle tällaisista jäsenvaltioissa tehdyistä päätöksistä.

2. Islanti ja Norja ilmoittavat viipymättä komissiolle kaikista pyynnöistä tai ilmoituksista, joita ne ovat tehneet tai jotka ne ovat vastaanottaneet lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 8 artiklan nojalla. Vastaavasti komissio ilmoittaa viipymättä Islannille ja Norjalle tällaisista jäsenvaltioissa tehdyistä tai vastaanotetuista päätöksistä.

3. Islanti ja Norja ilmoittavat viipymättä komissiolle kaikista pyynnöistä tai ilmoituksista, joita ne ovat tehneet tai jotka ne ovat vastaanottaneet lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 9 artiklan nojalla. Vastaavasti komissio ilmoittaa viipymättä Islannille ja Norjalle tällaisista jäsenvaltioissa tehdyistä tai vastaanotetuista päätöksistä.

6 ARTIKLA

Valtion avustukset ja tuki

1. Jos Islanti tai Norja katsoo, että tuella tai avustuksella, jota valtion yksikkö harkitsee annettavaksi tai antaa Amerikan yhdysvaltojen alueella, on lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja kielteisiä vaikutuksia kilpailuun, se ilmoittaa asiasta komissiolle. Jos jokin jäsenvaltio on tuonut vastaavan asian komission tietoon, komissio antaa sen vastaavasti tiedoksi Islannille ja Norjalle.

2. Komissio, Islanti ja Norja voivat ottaa yhteyttä kyseiseen valtion yksikköön tai pyytää lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 18 artiklan nojalla perustetun sekakomitean koolle kutsumista.
3. Komissio, Islanti ja Norja ilmoittavat toisilleen viipymättä, jos Amerikan yhdysvallat ottaa niihin yhteyttä lentoliikennesopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla, 14 artiklan 3 kohdan nojalla.

7 ARTIKLA

Irtisanominen tai väliaikaisen soveltamisen lopettaminen

1. Osapuoli voi milloin tahansa ilmoittaa kirjallisesti diplomaattiteitse muille osapuolille päätöksestään irtisanoa tämä lisäsopimus tai lopettaa sen väliaikainen soveltaminen. Tämä lisäsopimus irtisanotaan tai sen väliaikainen soveltaminen lakkaa keskiyöllä (GMT) kuuden kuukauden kuluttua sopimuksen irtisanomista tai väliaikaisen soveltamisen lakkauttamista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, jollei irtisanomisilmoitusta peruuteta osapuolten sopimuksella ennen mainitun määräajan päättymistä.
2. Sen estämättä, mitä tässä artiklassa muutoin määrätään, jos sopimus irtisanotaan tai sen väliaikainen soveltaminen lopetetaan, tämä lisäsopimus irtisanotaan tai sen väliaikainen soveltaminen lakkaa samanaikaisesti.

8 ARTIKLA

Väliaikainen soveltaminen

Sopimuspuolet sopivat soveltavansa tätä lisäsopimusta väliaikaisesti, siinä määrin kuin se on mahdollista sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla, joko lisäsopimuksen allekirjoituspäivästä tai sopimuksen 5 artiklassa tarkennetusta päivästä sen mukaan, kumpi näistä on myöhäisempi, kunnes sopimus tulee voimaan 9 artiklan nojalla.

9 ARTIKLA

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan joko a) kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona osapuolten välisen noottienvaihdon, jolla on vahvistettu, että kaikki tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät menettelyt on saatettu päätökseen, viimeisin nootti on päivätty, tai b) sopimuksen voimaantulopäivänä, sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet ovat asianmukaisesti siihen valtuutettuina allekirjoittaneet tämän lisäsopimuksen.

Tämä lisäsopimus tehdään ... 2011 kolmena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, islannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, norjan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

BELGIAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

BULGARIAN TASAVALLAN PUOLESTA

TŠEKIN TASAVALLAN PUOLESTA

TANSKAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PUOLESTA

VIRON TASAVALLAN PUOLESTA

IRLANNIN PUOLESTA

HELLEENIEN TASAVALLAN PUOLESTA

ESPANJAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

RANSKAN TASAVALLAN PUOLESTA

ITALIAN TASAVALLAN PUOLESTA

KYPROKSEN TASAVALLAN PUOLESTA

LATVIAN TASAVALLAN PUOLESTA

LIETTUAN TASAVALLAN PUOLESTA

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNNAN PUOLESTA

UNKARIN TASAVALLAN PUOLESTA

MALTAN TASAVALLAN PUOLESTA

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

ITÄVALLAN TASAVALLAN PUOLESTA

PUOLAN TASAVALLAN PUOLESTA

PORTUGALIN TASAVALLAN PUOLESTA

ROMANIAN PUOLESTA

SLOVENIAN TASAVALLAN PUOLESTA

SLOVAKIAN TASAVALLAN PUOLESTA

SUOMEN TASAVALLAN PUOLESTA

RUOTSIN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN
PUOLESTA

EUROOPAN UNIONIN PUOLESTA

ISLANNIN PUOLESTA

NORJAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA